

CONVENI DE COL.LABORACIÓ ENTRE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA I LES COMPANYIES SUBMINISTRADORES D'ENERGIA I D'AIGUA

Preàmbul

La pobresa energètica és la dificultat per afrontar les factures dels subministraments bàsics d'electricitat, gas i aigua. Les persones que la pateixen acumulen impagaments en les factures i pateixen talls de subministrament elèctric, d'aigua o gas. Se'n deriven, entre d'altres, conseqüències que afecten a la seva salut, disminució del rendiment físic i acadèmic, problemes socials i relacionals (intra i extrafamiliars), degradació dels edificis, i deutes inassumibles per les famílies.

Algunes de les causes de la pobresa energètica són:

- Els baixos ingressos familiars, agreujats en un context de crisi econòmica, elevat atur i baixada de salaris.
- Un parc d'habitatge construït abans de l'existència de normatives tèrmiques i, en alguns barris, amb materials de baixa qualitat i mal aïllament.
- Un cost molt elevat de l'habitatge, agreujat pels anys de la bombolla immobiliària, i que ha provocat que moltes famílies arrossequin deutes que els hipotequen bona part dels ingressos mensuals.
- Un cost molt elevat de l'energia i aigua, que ha pujat molt per sobre de l'ípc en els darrers anys.
- Un important desajust entre les tarifes i modalitats contractades amb les necessitats reals. Sovint, per desconeixement i fruit de les estratègies comercials de les companyies subministradores, es contracten potències superiors a les necessàries i serveis addicionals que serien prescindibles i abaratirien el cost de la factura.

A Barcelona, s'estima que un 10% de les llars es troben en risc de patir pobresa energètica, un fenomen que es concentra en alguns dels barris més desfavorits, situats als districtes de Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí, on conflueixen un alt volum de famílies en situació d'exclusió residencial, un parc immobiliari de baixa qualitat i índexs d'atur elevats, alguns dels indicadors que estan directament vinculats amb la pobresa energètica.

Davant d'aquesta realitat l'ajuntament de Barcelona i les companyies subministradores signatàries d'aquest conveni

Manifesten

1. Atès que en el moment de màxima disminució de rendes de les famílies s'ha assistit al increment més gran de les tarifes energètiques (electricitat i gas) i d'aigua alhora que s'ha reduït la progressivitat i la possibilitat d'estalvi en els consums.
2. Atès l'article 25 de la Declaració Universal de Drets Humans estableix que: tota persona té dret a un nivell de vida que asseguri la seva salut, el seu benestar i els de la

- seva família, especialment quant a alimentació, a vestit, a habitatge, a atenció mèdica i als necessaris serveis socials municipals.
3. Atès l'article 11 del Pacte internacional dels drets econòmics, socials i culturals (PIDESC) reconeix el dret de tota persona a un nivell de vida adequat per a ella mateixa i per a la seva família, incloent-hi l'alimentació, el vestit i l'habitatge, i també a una millora constant de les seves condicions de vida. El Comitè DESC incorpora a l'Observació General nº 4 els subministraments bàsics com un element bàsic del dret a un habitatge digne i adequat.
 4. Atesa la Directiva 2009/72/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de juliol de 2009, sobre normes comuns pel mercat interior de l'electricitat i per la que es deroga la Directiva 2003/54/CE, estableix el mandat de garantir una protecció adequada als consumidors vulnerables d'energia elèctrica. Així mateix, la Directiva 2012/27/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, relativa a l'eficiència energètica, per la que es modifiquen les Directives 2009/125/CE i 2010/30/UE, i per la que es deroguen les Directives 2004/8/CE i 2006/32/CE, estableix que s'ha d'assegurar que els consumidors vulnerables d'energia elèctrica tinguin accés als beneficis que suposa una major eficiència energètica.
 5. Atesa la Constitució Espanyola, en el seu precepte 47, reconeix el dret a un habitatge digne i adequat, i subordina tota la riquesa, sigui quina en sigui la titularitat, a l'interès general (article 128).
 6. Atès l'article 30 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que determina que totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat als serveis d'interès general. Així mateix en seu precepte 26 consagra el dret de les persones que no disposen dels recursos suficients a accedir a un habitatge digne.
 7. Atès que la voluntat del govern municipals es la de garantir el màxim compliment dels drets reconeguts amb l'aprovació de la llei 24/2015 de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.
 8. Atès que la voluntat de les companyies subministradores d'energia i d'aigua és donar el millor servei a totes les persones, assegurant que ningú es veu exclòs per raons econòmiques.
 9. Atès que el govern municipals va plantejar la mesura de govern per afrontar la pobresa energètica i l'emergència habitacional, al plenari del mes d'octubre del 2015.

Es amb la finalitat de donar compliment a aquests compromisos i obligacions que les parts

ACORDEN

1. Objecte i finalitat del conveni

Les parts que signen aquest conveni, les empreses subministradores i l'Ajuntament de Barcelona, acorden treballar conjuntament per tal de cercar vies de col·laboració i coresponsabilitat que permetin **combatre la pobresa energètica, garantir el subministrament dels serveis bàsics d'electricitat, de gas i d'aigua, així com assegurar que aquest servei es desenvolupa amb els criteris de qualitat mínims exigibles**, i que ningú en queda exclòs per raons econòmiques.

2. Compromisos de les empreses subministradores

- 2.1. Les empreses subministradores d'energia, gas i aigua **no realitzaran cap tall de subministrament a cap persona o unitat familiar en situació de risc d'exclusió**

residencial i fins que no s'hagi comprovat la seva situació de risc d'exclusió residencial, en aplicació del principi de precaució. I per assegurar el compliment d'aquest compromís es procedirà a:

1. Informar en l'avís d'impagament a l'usuari/a dels seus drets relatius a la pobresa energètica, sol·licitant-li autorització per tractar i cedir a les administracions públiques competents les seves dades de caràcter personals a fi de constatar si es troba en situació de risc d'exclusió residencial.
2. Advertir en el mateix document que si en un termini de trenta dies no s'oposa, l'empresa considerarà que aquesta autorització ha estat concedida, amb els únics efectes de possibilitar la sol·licitud als serveis socials municipals d'un informe de la seva situació de risc d'exclusió residencial.
3. Informar a l'usuari/-a que en qualsevol avís de suspensió del subministrament per impagament també es farà el tractament i la cessió de dades de caràcter personal als serveis socials municipals als efectes de sol·licitar informe sobre l'existència de situació de risc d'exclusió residencial.
4. Advertir a l'usuari que pot exercir els seus drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació i d'oposició a la cessió de dades tant per escrit com mitjançant el telèfon gratuït que l'empresa posa a disposició del consumidor.
5. Adreçar-se als serveis socials municipals de l'afectat per sol·licitar un informe que acrediti si la persona es troba o no en una situació de risc d'exclusió residencial, abans de fer qualsevol tall del subministrament.
6. Condonació del deute acumulat, derivat de la impossibilitat d'afrontar el pagament dels subministraments, de les persones o famílies en risc d'exclusió residencial. Tampoc es carregarà sobre la família ni als fons públics els costos d'alta del servei, en els casos de desconexió, ni cap tipus de certificat energètic que requereixi la companyia
7. En el cas de les companyies de distribució d'energia, passar a tots els clients amb informe que acrediti la situació de risc d'exclusió residencial a PVPC, a tarifa DH, i estudiar quina és la potència mínima que poden tenir. En el cas que aquesta potència pugui ser inferior a 3kW, passar-los automàticament a bonus social. En el cas que pel tipus d'habitatge i de sistemes (tot elèctric) no sigui aconsellable, igualment passar-los a tots ells a bonus social. D'aquesta forma aconseguir el cost mínim d'electricitat.
8. En el cas de les companyies de distribució de gas, passar a tots els clients amb informe que acrediti la situació de risc d'exclusió residencial a tarifa TUR1, o TUR2, segons el consum mitjà històric que tenen.
9. Els canvis en el subministrament contractat establerts en els punts 7 i 8 seran advertit per la companyia subministradora en l'avís de suspensió del subministrament, de manera que s'informi que la modificació s'efectuarà en el cas d'informe de risc d'exclusió residencial, excepte quan l'afectat s'oposi de manera expressa al canvi.
10. Promoció activa per part de les empreses subministradores sobre els bonus socials i la reducció de la potència de consum.
11. Tendir cap a la garantia que el cost dels subministraments bàsics no superi el límit del 10% dels ingressos de la unitat familiar, mitjançant l'adaptació de les condicions de pagament (descomptes, bonus...) fins que el cost sigui assumible per la persona o unitat familiar. Estudiar el volum mínim de subministrament per llar. Sota el concepte que l'accés a aquest servei és un dret universal de les persones, s'estudiarà l'establiment d'un tram inicial en la part variable que fóra gratuït.

12. Regularització dels subministraments que es produeixen sense contracte ni permís de la companyia, en el cas de famílies en risc d'exclusió residencial, tot adaptant-ho a les seves necessitats.
- 2.2. Les empreses subministradores d'energia, gas i aigua es comprometen a donar als col·lectius en risc d'exclusió residencial **un servei de qualitat** que assegurí el compliment de la llei i l'adaptació del servei a les seves necessitats i capacitats, i en particular a:
1. Elaborar i distribuir butlletins informatius del consum particular comparat amb l'usuari i amb un usuari estàndard.
 2. Elaboració d'un fulletó per enviar amb la factura i que expressi clarament la informació continguda i les possibilitats que hi ha d'acollir-se al bo social, o reduir potència de consum, així com la relació dels drets reconeguts a la llei 24/2015 i el codi de consum.
 3. Auditories energètiques gratuïtes.
- 2.3. Facilitar la **informació que permeti un coneixement global de la xarxa d'electricitat, de gas i d'aigua**, i de les famílies que poden veure's afectades per situació de pobresa energètica. I en concret es comprometen a:
1. Facilitar el llistat mensual de persones amb factures impagades i amb talls de subministrament a l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) per analitzar la situació de vulnerabilitat.
 2. Notificar casos de factures que s'entenen desorbitades per les pautes normals de consum per poder anticipar-nos al conflicte.
- 2.4. Les empreses subministradores d'energia, gas i aigua es comprometen a **donar a totes les persones un servei de qualitat** que assegurí el compliment de la llei i l'adaptació del servei a les seves necessitats i capacitats, i en particular a:
1. **Una informació a l'usuari completa i entenedora sobre el seu** consum i potència, amb el detall de:
 - a. Potències màximes i mínimes assumides
 - b. Dades de consum
 - c. Facilitar una factura d'electricitat, gas i aigua clara i entenedora.
 - a. Incorporar la figura del assessor energètic. Podria ser personal lligat als plans d'ocupació definits per formar a persones en la línia d'assessor energètic (Labora, Escola d'Oficis de Barcelona Activa, ...)
 - d. Proposar millores específiques d'eficiència energètica en funció del seu comportament energètic
 - e. Facilitar informació de com poder finançar aquestes millores a fer: via subvencions externes, via finançament propi, etc.

2. **Facilitar els tràmits** i contacte directe amb l'empresa mitjançant la creació d'una finestra única i gratuïta que permeti respondre, com a mínim, als següents tràmits:
 - a. Incidències facturació
 - b. Canvi de potència i canvi de contractació
 - c. Sobre problemes de manca de subministrament

 3. **Impulsar campanyes periòdiques informativa/formativa conjunta** a tota la ciutat per tal d'incrementar la cultura energètica, apoderar energèticament al ciutadà i facilitar informació per conèixer les possibilitat d'acollir-se a ajuts o estímuls existents.
- 2.5. Les empreses subministradores d'energia, gas i aigua es comprometen a posar a disposició de l'ajuntament tota la **informació necessària per a poder actuar amb prevenció sobre les necessitats de les xarxes energètiques de la ciutat**, i en particular a:
1. Anàlisi conjunt de l'estat de la xarxa: necessitats, saturació, potències lliures, ...
 2. Manteniment: criteris, actuacions programades, actuacions urgents, necessitats, ...
 3. Estat de les subestacions: antiguitat, necessitats de renovació,
 4. Punts calents (punts febles) de ciutat i possibles millores a implementar

3. Compromisos que assumeix l'Ajuntament de Barcelona

- 3.1. L'Ajuntament de Barcelona s'obliga a donar suport a les persones en situació de risc d'exclusió residencial per tal de que es garanteixin els seus drets, i en particular a:
1. Crear un servei municipal especialitzat en la detecció i reducció de la pobresa energètica, així com en la garantia dels drets energètics, mitjançant la informació, assessorament i acompanyament a la ciutadania en la garantia dels seus drets, així com en la millora de tots els aspectes que contribueixin a evitar aquella situació.
 2. Oferir i gestionar els ajuts d'emergència a la pobresa energètica **pels casos que puguin quedar fora dels supòsits del punt 2.1 d'aquest conveni**, ajuts a reparacions, a la gestió de fons social de l'aigua, a la gestió d'ajuts a la rehabilitació d'habitatge i al butlletí elèctric.
 3. Atendre a les persones en situació de risc d'exclusió residencial, a través de la tramitació del corresponent informe, així com fer de vincle entre les persones usuàries i els serveis socials municipals en aquelles gestions relacionades amb la pobresa energètica.
 4. Assessorament i gestió de les condicions contractuals dels subministraments bàsics.
 5. Assessorament i gestió de les mesures de protecció al consumidor vulnerable existents.
 6. Assessorament en millora dels hàbits d'ús d'energia i aigua a la llar.
 7. Accions directes d'instal·lació de material i d'altres mesures de baix cost que millorin l'eficiència energètica a l'habitatge.
 8. Seguiment de les persones i unitats familiars respecte dels quals s'hagi informat la situació de risc d'exclusió residencial. A tals efectes, es crearà una base de dades amb les persones detectades que es troben en risc d'exclusió residencial. Aquesta base de dades serà actualitzada mensualment amb la informació subministrada

per les companyies amb els seus consums i costos així com tots els impagats residencials i haurà de permetre la coordinació amb l'organisme pertinent de la Generalitat i d'altres ajuntaments.

9. Realitzar una campanya informativa sobre els compromisos del present conveni. Les companyies subministradores faran difusió del compromís de responsabilitat social adquirit amb l'adhesió al present conveni.
10. Vetllar pel compliment de les obligacions que estableix la llei i aquest conveni per les companyies subministradores.

4. Durada del conveni

- 4.1. El present conveni entrarà en vigor el mateix dia de la seva signatura i tindrà una vigència de quatre anys. En qualsevol moment abans de la finalització del termini de durada del conveni, les parts podran acordar la seva pròrroga per un període de fins a quatre anys més addicionals o la seva extinció.

5. Seguiment del conveni

- 5.1. Amb la finalitat de fer seguiment dels acords, analitzar el desenvolupament de la relació de col·laboració, decidir, si s'escau, sobre les noves iniciatives a impulsar i resoldre les incidències que puguin produir-se, les parts constituïran una Comissió de Seguiment paritària formada per dos membres de cadascuna.

6. Extinció del conveni i efectes de l'incompliment

- 6.1. El conveni s'extingirà per alguna de les causes següents:
 - a. Transcurs del termini de vigència, sense que s'hagi acordat la seva pròrroga.
 - b. Acord unànime de totes les parts.
 - c. Resolució judicial que en declari la nul·litat
 - d. Qualsevol altra causa prevista a la normativa.
- 6.2. En cas d'incompliment per alguna de les parts de les obligacions i els compromisos assumits, qualsevol part podrà requerir a l'altra perquè els compleixi en un termini determinat, termini que no podrà superar la data de vigència del conveni. Caldrà posar aquest requeriment en coneixement de la Comissió de Seguiment.
Si transcorregut el termini atorgat persistís l'incompliment, s'entendrà resolt el conveni amb la notificació d'aquestes circumstàncies a l'altra part, i es podrà requerir a la part incomplidora el pagament d'indemnitzacions per danys i perjudicis causats.
- 6.3. L'extinció del conveni comportarà les conseqüències que per a cada cas concret prevegi la normativa vigent d'aplicació.

7. Règim jurídic

- 7.1. El conveni es regula per les seves clàusules, per l'aplicació del principi d'autonomia de la voluntat i llibertat de pactes de l'article 273.1 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, per la legislació de règim local, la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta

municipal de Barcelona (art. 60.a), la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i del procediment de les administracions públiques de Catalunya (arts. 108 i següents), i també, per resoldre els dubtes i les llacunes que s'hi puguin plantejar, pels principis de la legislació de contractes del sector públic.

7.2. En atenció al seu contingut social de garantia dels subministraments bàsics, i de protecció al consumidor, la proposta de conveni té com a normes substantives a què s'ha d'atendir: la Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, la legislació estatal dels sectors elèctric i d'hidrocarburs i la legislació catalana en matèria d'aigües, la Directiva 2009/72/CE, de 13 de juliol, sobre les normes comunes del mercat interior d'electricitat, i la Directiva 2009/73/CE, de 13 de juliol, sobre normes comunes del mercat interior del gas natural. També a nivell substantiu, la Llei 22/1998, de 30 de desembre, que aprova la Carta municipal de Barcelona, que estableix que els veïns de la ciutat tenen dret a ésser protegits per l'Ajuntament davant les companyies públiques i privades prestadores de serveis públics (art. 43.1).

8. Jurisdicció competent

8.1. Seran competents per resoldre les qüestions litigioses que puguin sorgir de la interpretació, compliment i efectes del present conveni els Tribunals de la Jurisdicció contenciosa administrativa de la ciutat de Barcelona.

I en prova de conformitat amb el contingut i efectes d'aquest conveni, ambdues parts els signen per duplicat en el lloc i data indicats.